

**ULUSLARARASI
İKTİSADİ VE İDARİ İNCELEMELER
DERGİSİ**

35

**INTERNATIONAL JOURNAL OF
ECONOMIC AND ADMINISTRATIVE
STUDIES**

ISSN 1307-9832

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ

ULUSLARARASI İKTİSADİ VE İDARİ İNCELEMELER DERGİSİ
INTERNATIONAL JOURNAL OF ECONOMIC AND ADMINISTRATIVE
STUDIES

Yıl: 15 Sayı: 35 2022
Year: 15 Number: 35 2022

Sahibi / Owner
Kenan ÇELİK

Baş-Editör / Editor in Chief
Ahmet KURTARAN

Editör Yardımcısı / Associate Editor
Oğuzhan ASLANTÜRK
Tuba BİLGİN

TARANDIĐI İNDEKSLER

ECONLIT, TR-DİZİN, DOAJ, EBSCO, ASOS, INDEX COPERNICUS, ARASTIRMAX, AKADEMİK DİZİN, İDEAL ONLINE, SOBİAD

Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi; Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere yılda dört kez yayınlanan, uluslararası, hakemli, bilimsel bir dergidir. Dergide yayınlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yer alan metinler izin alınmadan kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayımlayıp yayımlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar iade edilmez. Dergide yayımlanan yazılar kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

Yazıřma Adresi/Correspondence Address

Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Oda No: 213

61080 Trabzon/TÜRKİYE

Tel: +90 535 440 58 40

Web-adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ulikidince> E-posta: uiidergisi@gmail.com

Baskı / Printed by

Celepler Matbaacılık, Trabzon/TÜRKİYE

Tel: +90 462 325 93 94

TRABZON

2022

EDİTÖR KURULU / EDITORIAL BOARD

<i>Prof. Dr. Ali Rıza SANDALCILAR</i>	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Üyesi Alper Tolga BULUT</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Ayça SARIALİOĞLU HAYALİ</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Ayten TURAN KURTARAN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Bayram GÜNGÖR</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Dr. Öğr. Üyesi Burçin ESER</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Burcu ŞENTÜRK</i>	Ege Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Cemalettin KALAYCI</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Çiğdem ŞAHİN BAŞFIRINCI</i>	Trabzon Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Abdullah UZUN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Dr. Öğr. Üyesi Elif ÜSTÜNDAĞLI ERTEN</i>	Ege Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Engin DİNÇ</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Fikret ÇANKAYA</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Dr. Giovanni ERCOLANI</i>	Murcia Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Kemal EYÜBOĞLU</i>	Tarsus Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Levent Yahya ESER</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Melike KURTARAN ÇELİK</i>	Trabzon Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Musa PINAR</i>	Valparaiso Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Mustafa KÖSEOĞLU</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Dr. Öğr. Üyesi Nihan BİRİNCİOĞLU</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Nor Azura ADZHARUDDIN</i>	Purta Üniversitesi/Malezya
<i>Dr. Nurhodja AKBULAEV</i>	Devlet İktisat Üniversitesi/Azerbaycan
<i>Doç. Dr. Üyesi Özge KORKMAZ</i>	Bayburt Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Özgür TÜFEKÇİ</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Ramazan AKSOY</i>	Bülent Ecevit Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Salih YILDIZ</i>	Gümüşhane Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Selçuk PERÇİN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Dr. Öğr. Üyesi Semra BANK</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Seyfettin ARTAN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç. Dr. Sinem EYÜBOĞLU</i>	Tarsus Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Tuba YAKICI AYAN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof. Dr. Yusuf AKSAR</i>	Maltepe Üniversitesi

Editörden

2008 yılında yayına başlayan dergimiz, kurulduğu günden beri hiçbir aksama olmadan ve bilimsel ilkelerden taviz vermeden yayın hayatına devam etmiş ve bugün 35. sayısını 13 adet birbirinden değerli makale ile çıkarmıştır. Dergimizin uluslararası indeksler tarafından taranması, basılı ve elektronik ortamda kesintisiz olarak ulaşılması, dergide makale yayın talebini de artırmıştır.

Dergiye gelen makaleler, öncelikle editörler kurulunun yayın ilkeleri bakımından incelemesinden sonra en az iki hakem tarafından bilimsel açıdan titizlikle incelenmektedir. Dergimizde ayrıca alan editörleri uygulaması bulunmaktadır. Alan editörleri, üniversite ayrımı yapılmadan, alanında kabul görmüş bilim insanları arasından seçilmektedir. Hakemler de alanında uzman bilim insanları arasından seçilmektedir. Dergide, hakemlerin onayı olmayan hiçbir makale yayınlanmamaktadır.

Dergimizin bu derece başarıya ulaşmasında, yayın kurulu, danışma kurulu üyelerinin katkıları büyüktür. Özellikle makalelerin bilimsel açıdan incelenmesinde hakemlerimizin çok büyük zahmeti olmuştur. Kendilerine dergi çok adına teşekkür ederiz.

Bir derginin okunmasını, bilim çevrelerinde kabul görmesini sağlayan, kısacası dergiyi dergi yapan içindeki makalelerdir. Değerli çalışmalarından dolayı yazarlarımıza özellikle teşekkür ederiz.

Dergimizin 35. sayısının bilim dünyasını heyecanlandıracağına umar bilim alanımıza katkıda bulunmasını dilerim.

Prof. Dr. Ahmet KURTARAN

Editör

From the Editor

Our journal which started to be published in 2008 has continued its publication life without any disruption and without compromising scientific principles since its establishment and has issued its 35th issue today with 13 articles one more outstanding than the other. Being scanned by international indexes and being reached continuously in printed and electronic media have increased the article publishing demand from the researchers to the journal.

The articles sent to the journal are examined scientifically with a great care at least by two reviewers after being examined by the council of editors in terms of the publication principles. Our journal also has field editors application. Field editors are selected from among the scientists who are master in their fields without making any university discrimination. Reviewers are also selected from among the scientists who are expert in their fields. No article has been published in the journal without being approved by reviewers.

The contributions of the editorial board and the advisory board should be mentioned for the success of our journal. Especially our reviewers made a great effort to examine the articles scientifically. We would like to thank them in behalf of the journal.

It is the articles that make a journal being read and accepted by scientific society; in other words, it is articles which reveal the real value of a journal. We especially would like to thank our authors for their worthwhile researches.

I hope that the 35th issue of our journal will attract the interest of the scientific world and make a contribution to our scientific field.

Professor Ahmet KURTARAN

Editor

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFERRES OF THIS ISSUE

<i>Prof.Dr. Birol ERKAN</i>	İskenderun Teknik Üniversitesi
<i>Prof.Dr. Şakir SAKARYA</i>	Balıkesir Üniversitesi
<i>Prof.Dr. Erhan DEMİRELİ</i>	Dokuz Eylül Üniversitesi
<i>Prof.Dr. Fazıl KIRKBİR</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Prof.Dr. Müslüme NARİN</i>	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
<i>Prof.Dr. Seyfettin ARTAN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Şükran YALPIR</i>	Konya Teknik Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Songül ÇINAROĞLU</i>	Hacettepe Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Sedat YENİCE</i>	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Ayten TURAN KURTARAN</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Zeynep ERDİNÇ</i>	Anadolu Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Melih DUMAN</i>	Aksaray Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Muhammed SARI</i>	Aksaray Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Aykut EKİNCİ</i>	Samsun Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Murat Can GENÇ</i>	Karadeniz Teknik Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Zuhar ÇİLİNGİR ÜK</i>	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Zekai ŞENOL</i>	Cumhuriyet Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Erdost TORUN</i>	Dokuz Eylül Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Füsün ÇELEBİ BOZ</i>	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Ahmet TAN</i>	İğdır Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Ender BAYKUT</i>	Afyon Kocatepe Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Gizem AKBULUT YILDIZ</i>	Gümüşhane Üniversitesi
<i>Doç.Dr. Melike KURTARAN ÇELİK</i>	Trabzon Üniversitesi
<i>Dr.Öğr.Üyesi Ümit YILDIZ</i>	Bayburt Üniversitesi
<i>Dr.Öğr.Üyesi Hayri ABAR</i>	Gaziantep Üniversitesi
<i>Dr. Serkan ALKAN</i>	Tarsus Üniversitesi
<i>Dr. Özlem İPEK</i>	Tarsus Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
Editörden Ahmet KURTARAN	
SAĞLIK HARCAMALARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN DİNAMİK PANEL VERİ ANALİZİ İLE İNCELENMESİ Gülçin ÇALIŞKAN ve Selim Yavuz SANİSOĞLU	1-16
ENERGY DERIVATIVES-AN ANALYSIS OF THE TURKISH ELECTRICITY MARKET Çiydem ÇATAK	17-30
BORSA, FAİZ, DÖVİZ KURU, ALTIN, PETROL VE BİTCOİN ARASINDAKİ VOLATİLİTE YAYILIMLARI Zekai ŞENOL ve Selahattin KOÇ	31-46
COVID-19 SALGINININ S&P 500 ENDEKSİ OYNAKLIĞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ Emre ÜRKMEZ	47-60
E7 ÜLKELERİNDE İNSANİ GELİŞİMİŞLİK ENDEKSİ: KADIN FAKTÖRÜ Melahat BATU AĞIRKAYA	61-84
DOLAR ENDEKSİ ULUSLARARASI BİR FİNANSAL GÖSTERGE OLABİLİR Mİ? DÜNYADA ÖNEMLİ BORSA ENDEKSLERİ ÜZERİNDE AMPİRİK İNCELEME Yaşar KÖSE ve Emre YILMAZ	85-96
EKONOMİK VE KURUMSAL FAKTÖRLERİN KEİ ÜLKELERİNİN LOJİSTİK PERFORMANSINA ETKİSİ Şükran KAHVECİ	97-112
KEÇİÖREN/ANKARA ÖZELİNDE KONUT RAYIÇ DEĞERLERİNİN YAPAY SINIR AĞLARI METODU KULLANILARAK TAHMİNİ Orhan DOĞAN, Nassirou BANDE, Yunus GENÇ ve Fatih Çağatay AKYÖN	113-128
VİLAYET AKSARAY İLE KAZA AKSARAY'IN SİYASİ VE İKTİSADİ AÇIDAN BİR DEĞERLENDİRMESİ (1921-1989) Ayşegül CAN	129-146
TÜRKİYE'DE İHRACAT ÇEŞİTLİLİĞİ VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: ARDL YAKLAŞIMI Hüseyin ÇELİK	147-162

STOCK MARKET VOLATILITY AND THE SPREAD OF SPECULATIVE ATTACKS: EVIDENCE FROM WAVELET ANALYSIS Onur ÖZDEMİR	163-180
TÜRKİYE'DE BANKALARIN KULLANDIRDIĞI TİCARİ ÖZELLİKLİ KREDİLER VE İKTİSADİ BÜYÜME İLİŞKİSİ Mehmet ÖZ	181-194
SEZGİSEL SİSTEMATİK MODEL PERSPEKTİFİNDEN FENOMEN ANNELERİN e-AĞIZDAN AĞIZA PAZARLAMA SÜRECİNDEKİ ROLÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Eda PAÇ ÇELİK ve Tuğba KILIÇER	195-222

CONTENTS

	Page Number
From the Editor Ahmet KURTARAN	
ANALYSIS OF FACTORS AFFECTING HEALTH EXPENDITURES WITH DYNAMIC PANEL DATA ANALYSIS Gülçin ÇALIŞKAN & Selim Yavuz SANİSOĞLU	1-16
ENERGY DERIVATIVES-AN ANALYSIS OF THE TURKISH ELECTRICITY MARKET Çiydem ÇATAK	17-30
THE SPILLOVERS OF VOLATILITY BETWEEN THE STOCK MARKET, INTEREST RATE, EXCHANGE RATE, GOLD, OIL AND BITCOIN Zekai ŞENOL & Selahattin KOÇ	31-46
THE IMPACT OF THE COVID-19 OUTBREAK ON THE VOLATILITY OF THE S&P 500 INDEX Emre ÜRKMEZ	47-60
HUMAN DEVELOPMENT INDEX IN E7 COUNTRIES: WOMAN FACTOR Melahat BATU AĞIRKAYA	61-84
CAN THE DOLLAR INDEX BE AN INTERNATIONAL FINANCIAL INDICATOR? EMPIRIC REVIEW ON MAJOR MARKET INDICES Yaşar KÖSE & Emre YILMAZ	85-96
THE IMPACT OF ECONOMIC AND INSTITUTIONAL FACTORS ON BSEC COUNTRIES LOGISTICS PERFORMANCE Şükran KAHVECİ	97-112
ESTIMATION OF HOUSING FAIR VALUES USING ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS METHOD IN KECIOREN/ANKARA Orhan DOĞAN, Nassirou BANDE, Yunus GENÇ & Fatih Çağatay AKYÖN	113-128
A POLITICAL AND ECONOMIC ASSESSEMENT OF PROVINCE AND DISTRICT AKSARAY (1921-1989) Ayşegül CAN	129-146
NEXUS BETWEEN EXPORT DIVERSITY AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY: ARDL APPROACH Hüseyin ÇELİK	147-162

STOCK MARKET VOLATILITY AND THE SPREAD OF SPECULATIVE ATTACKS: EVIDENCE FROM WAVELET ANALYSIS Onur ÖZDEMİR	163-180
THE RELATIONSHIP BETWEEN COMMERCIAL CREDITS EXTENDED BY BANKS AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY Mehmet ÖZ	181-194
A RESEARCH ON THE ROLE OF INFLUENCER MOTHERS ON THE e-WORD OF MOUTH MARKETING PROCESS FROM THE HEURISTIC SYSTEMATIC MODEL PERSPECTIVE Eda PAÇ ÇELİK & Tuğba KILIÇER	195-222
